

Jaarverslag AWTI 2021

Jaarverslag 2021

maart 2022

Inhoud

Voorwoord	6
1 Adviezen	7
1.1 Rijk aan kennis – Naar een herwaardering van kennis en expertise in beleid en politiek	7
1.2 Samen de lat hoog leggen – Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie	9
1.3 Kansen pakken met kennis – Hoe onderzoekers en ondernemers elkaar beter vinden	12
1.4 Doorwerking eerdere adviezen	13
2 Overige activiteiten en externe contacten	17
2.1 AWTI-Symposium Rijk aan kennis	17
2.2 AWTI-Webinar: Nederland een top-scale-up-land voor kennisintensieve bedrijven?	18
2.3 AWTI-Webinar: Ondernemen met kennis	18
2.4 Samenwerking andere adviesraden	18
2.5 Internationale samenwerking	18
2.6 Relatie met parlement en regering	19
3 Communicatie	20
3.1 Communicatiestrategie	20
3.2 AWTI e-mail alert	20
3.3 Gezamenlijke Nieuwsbrief Adviesraden	20
4 Organisatie en personeel	21
4.1 De raad	21
4.2 Secretariaat	21
4.3 Financiën	22
5 AWTI-publicaties in 2021	23
Adviezen	23
Jaarverslag 2020	23
Overige	23
6 Werkwijze	24

Voorwoord

Voor de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) was 2021 een bijzonder jaar. Het jaar 2021 stond voor de AWTI in het teken van verandering én vooruitgang. Zoals toegeschreven aan de Griekse filosoof Heraclitus; “Change is the only constant in life”.

Verandering in de wijze waarop we ons werk hebben gedaan, in een mix van online overleg en live bijeenkomsten. En ook in de wijze waarop we onze adviezen hebben aangeboden en breed onder de aandacht hebben gebracht, middels een tour-de-regio, videoconferenties en webinars. De verandering voor wat betreft personele bezetting van het bureau van de AWTI zodat we beter voorbereid zijn op de toekomst. Dit alles heeft weer geleid tot een aantal weldoordachte adviezen.

Op 17 februari is het advies ‘Rijk aan Kennis’ schriftelijk aangeboden aan alle ministers en aan de voorzitter van de Tweede Kamer. In dit advies vragen wij aandacht voor de borging en benutting van kennis bij de overheid. Een schriftelijke aanbieding paste het best, aangezien het kabinet net was gevallen. Om bredere aandacht voor het advies te genereren organiseerde de AWTI op 17 juni een hybride symposium over dit onderwerp. Een kabinetsreactie werd op 9 juli gegeven, waarbij het kabinet aangeeft het eens te zijn met de vaststelling dat complexe maatschappelijke opgaven vragen om een goede benutting van kennis.

Het advies ‘Samen de lat hoog leggen - Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie’ is op 26 mei 2021 schriftelijk aangeboden aan demissionair staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK), Mona Keijzer en demissionair minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW), Ingrid van Engelshoven. Dit advies richt zich op het benutten de kracht van regionale innovatie en de behoefte aan nationale coördinatie. Rond de publicatie verschenen er twee artikelen over de publicatie van het advies, in Binnenlands Bestuur en op Nu.nl. Na publicatie van het advies heeft de AWTI een ‘tour de regio’ gehouden. Met de diverse presentaties en discussies bij regionale bijeenkomsten heeft de AWTI aandacht gevraagd voor het advies en in het bijzonder voor de rol die de regionale partijen ook zelf kunnen spelen.

Met ‘Kansen pakken met kennis - Hoe onderzoekers en ondernemers elkaar beter vinden’ heeft de AWTI op 25 oktober aan demissionair minister van Economische Zaken en Klimaat, Stef Blok en demissionair minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Ingrid van Engelshoven zijn adviesrapport aangeboden, dat volgde op het advies ‘Beter van Start - De sleutel tot doorgroei van kennisintensieve start-ups’. Met deze adviezen geeft AWTI handvatten voor het beter doorstromen van kennis naar Nederlandse ondernemers.

In 2021 nam de AWTI op het organisatorische vlak afscheid van zijn voorzitter Uri Rosenthal. Hij heeft in de afgelopen acht jaar als voorzitter een enorme bijdrage geleverd aan een veelheid van adviezen. De AWTI is hem zeer erkentelijk voor zijn deskundigheid en samenwerking. Ten tijde van het uitkomen van dit jaarverslag is bekend dat de ministerraad heeft ingestemd met de voordracht voor benoeming van Eppo Bruins als voorzitter van de AWTI op voorstel van minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Robbert Dijkgraaf. Wij zijn verheugd met deze benoeming die per 1 april 2022 ingaat voor een periode van vier jaar.

Den Haag, maart 2022

Sjoukje Heimovaara
Vicevoorzitter

Patrick Essers
Secretaris-directeur

Adviezen

1.1 Rijk aan kennis – Naar een herwaardering van kennis en expertise in beleid en politiek

Kennisgebrek en onderbenutting van kennis spelen een rol in problemen met beleid en beleidsuitvoering, bijvoorbeeld rond digitalisering, in de stikstofcrisis, in de toeslagenaffaire en tijdens de COVID-19 crisis. Nederland is een kennisrijk land, maar kennis wordt te vaak niet goed benut voor het overheidsbeleid. Nederland mist zo mogelijkheden voor effectiever beleid en betere publieke dienstverlening. Het belang van beleid met een stevige kennisbasis is relevant voor alle grote gebeurtenissen die ons nu en in de toekomst zullen raken, is nodig om te anticiperen op toekomstige crises, en voor de aanpak van grote maatschappelijke uitdagingen. Daarbij heeft de overheid een voorbeeldfunctie in het correct omgaan met kennis, in een wereld waarin desinformatie zich razendsnel verspreidt.

In dit advies geeft de AWTI aan welke stappen de regering en het parlement kunnen zetten op weg naar een betere inbedding van kennisbenutting in beleidsprocessen; en om ervoor te zorgen dat ministeries, uitvoeringsorganisaties en de Tweede Kamer goed zijn toegerust voor kennisbenutting.

De regering heeft al stappen gezet op weg naar beter kennisinbedding, maar er is meer nodig. Zo moeten ministeries hun inhoudelijke experts koesteren en sturen op minder snelle roulatie van personeel. Daarnaast moeten zowel de departementen als de Tweede Kamer een stevige eigen kennisbasis opbouwen. Nieuwe kennis kan je immers pas plaatsen als je het kunt relateren aan wat je al weet en wat je niet weet. Een rijke kennisbasis betekent voor de ministeries ook: organiseer interne tegendenkkracht. De regering dient een gestructureerde aanpak te ontwikkelen voor het overbruggen van kennis en beleid, onder andere via de ontwikkeling van een rijkslab. En de Tweede Kamer heeft een veel steviger expertisecentrum nodig.

Van dit advies verscheen een Engelse vertaling: *State of knowledge - Restoring the value of knowledge and expertise in policy and politics*.

Landing

Het advies is op 17 februari schriftelijk aangeboden aan alle ministers en aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

Een schriftelijke [aanbieding](#) paste het best, aangezien het kabinet net (15 januari 2021) was gevallen. Demissionaire kabinetten laten vergezichten liever over aan een volgend kabinet. De communicatieactiviteiten op het moment van publicatie beperkten zich tot aandacht vragen via social media en het AWTI-netwerk. Er was veel aandacht voor het advies op social media. Ook gaf AWTI-raadslid Sjoukje Heimovaara een interview aan Research Nederland.

Om bredere aandacht voor het advies te genereren organiseerde de AWTI op 17 juni 2021 een symposium 'Rijk aan Kennis'. Centrale vraag: welke stappen kunnen de regering en het parlement zetten op weg naar een betere inbedding van kennisbenutting in beleidsprocessen?

Het symposium had een hybride opzet. De sprekers, raadsleden en staf van de AWTI waren aanwezig in het Muntgebouw in Utrecht.

Hiervandaan is een livestream uitgezonden naar ruim 160 deelnemers. Het symposium was een succes. Mooie locatie, boeiend programma, goede sfeer en een goede dagvoorzitter. De AWTI was rond het symposium actief op social media, met aankondigingen, op de dag zelf en achteraf. Een publieksverslag staat op de website en is via de e-alert verspreid.¹

Aandacht van de Tweede Kamer

Op 30 maart kwam het advies aan bod tijdens een overleg tussen het presidium van de Tweede Kamer² en de vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken. De leden van de D66-fractie brachten – met verwijzing naar onder andere het AWTI-advies – naar voren dat het parlement meer ondersteuning nodig heeft. En gaven aan dat de Kamer meer aandacht zou moeten besteden aan deugdelijke onderbouwing van beleid en de consequenties ervan de uitvoering. De fractie vraagt bovendien wat het Presidium vindt van de aanbeveling van de AWTI om de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO) uit te bouwen tot een expertisecentrum.

Naar aanleiding hiervan besloot de Tweede Kamer een werkgroep in te stellen onder voorzitterschap van Kamerlid van der Staaij (SGP). De werkgroep heeft de opdracht praktische voorstellen te doen waarmee de Tweede Kamer haar medewetgevende en controlerende taken beter kan uitvoeren en haar informatiepositie kan versterken. Op 16 december 2021 verscheen het rapport van deze werkgroep.³ Het rapport beveelt onder meer aan dat Kamer verder inzet op haar eigen ontwikkeling om meer systematisch en op basis van inhoudelijke expertise, de informatievoorziening door het kabinet te volgen en te verrijken. En geeft aan 'dit sluit aan bij een recente aanbeveling van de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie dat het Nederlandse parlement een eigen, goed gefaciliteerd expertisecentrum voor beleidskennis nodig heeft'. De werkgroep volgt het voorstel van de AWTI om de bestaande Dienst Analyse en Onderzoek uit te bouwen tot een dergelijk expertisecentrum. Een directe doorwerking van het advies is dat de Tweede Kamer naar aanleiding van het rapport besloot de capaciteit bij de Dienst Analyse en Onderzoek van de Tweede Kamer uit te breiden.

¹ <https://www.awti.nl/documenten/publicaties/2021/06/17/verslag-awti-symposium-rijk-aan-kennis>

² De Voorzitter en de ondervoorzitters

³ https://www.tweedekamer.nl/sites/default/files/atoms/files/20211216_rapport_versterking_functies_tweede_kamer_werkgroep_van_der_staaij.pdf

Impact op beleid

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Raymond Knops, reageerde namens het [kabinet](#) op 9 juli 2021 op het advies.⁴ Hij geeft aan dat het kabinet het eens is met de vaststelling dat complexe maatschappelijke opgaven vragen om een goede benutting van kennis. Hij geeft ook aan dat dit voor een deel al gebeurt. Kabinet zet in op versterking van het ambtelijk vakmanschap en het faciliteren van tegenspraak. Ook wordt er gewerkt aan een betere informatiehuishouding van het Rijk. Hiervoor is een concreet actieplan gemaakt. Daarnaast maakt elk departement een eigen actieplan.

Wat betreft kennis van de uitvoering zal jaarlijks een ‘Staat van de Uitvoering’ worden opgesteld. Bij de vervulling van vacatures voor topambtenaren zal nog meer worden gekeken naar de specifieke competenties, kennis en vaardigheden waar de organisatie, opdracht en opgave om vragen. En van de mogelijkheid om mensen langer dan zeven jaar in functie te behouden zal vaker gebruikt worden gemaakt.

De analyse van de AWTI kan dus benut worden binnen lopende initiatieven. De verdere vormgeving hiervan en de invulling van andere aanbevelingen van de AWTI worden ‘aan een volgend kabinet en de Tweede Kamer’ overgelaten.

1.2 Samen de lat hoog leggen – Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie

Het rijk en de regio's moeten samen de innovatie- en concurrentiekracht van alle regio's en Nederland versterken. Met een betere afstemming tussen regionale en nationale innovatiedoelstellingen, meer verbinding tussen regio's en een aanpak die aansluit op de regionale context. Daarmee kunnen alle regio's hun groeipotentieel vergroten, de brede welvaart van hun inwoners verbeteren en bijdragen aan de transitieopgaven waar Nederland voor staat. Dit adviseerde de AWTI op 26 mei 2021 in zijn advies ‘Samen de lat hoger leggen’.

Innoveren gebeurt in de regio: dáár vinden bedrijven, wetenschappers, talent en maatschappelijke organisaties elkaar, ontstaan nieuwe initiatieven en zijn er kansen voor vernieuwing. Regio's hebben elk te maken met specifieke opgaven om hun economie te vernieuwen, om de brede welvaart te verbeteren en om aan transitieopgaven bij te dragen. De verschillen tussen regio's worden – mede door de coronacrisis – alleen maar groter. De Nederlandse brede welvaart en de voortgang in transitie zijn afhankelijk van de innovatiekracht van alle regio's.

Het rijk en de regio's werken al volop samen aan regionale innovatie en daarmee is veel bereikt. Nu moeten de partijen samen zorgen dat vernieuwing in de regio's écht verder komt en dat innovatie-initiatieven van regio's verbonden raken en versnellen.

Landing

Het advies ‘Samen de lat hoog leggen – Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie’ is op 26 mei 2021 schriftelijk [aangeboden](#) aan demissionair staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, Mona Keijzer en demissionair minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Ingrid van Engelshoven.⁵

---

⁴ <https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2021/02/17/kabinetsreactie-awti-advies-rijk-aan-kennis>

⁵ <https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2021/05/26/advies-samen-de-lat-hoog-leggen>

Op dezelfde dag is het advies openbaar gemaakt en verspreid. Daarnaast is het advies schriftelijk aangeboden aan de demissionaire ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Het advies is toen ook gepubliceerd en rondgestuurd aan de relaties van de AWTI, inclusief de leden van de vaste Kamercommissies EZK en OCW, met daarin het aanbod een technische briefing te verzorgen.

Rond de publicatie verschenen er twee artikelen over de publicatie van het advies, in [Binnenlands Bestuur](#) en op [Nu.nl](#). Deze artikelen waren grotendeels gebaseerd op het persbericht. Op 26 mei voerde Koenraad Debackere een gesprek met een redacteur van ResearchNederland (voormalig OnderzoekNederland) voor een [artikel](#) in hun online nieuwsbrief.

Op 28 mei publiceerden de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) gezamenlijk een reactie op het advies. [Hierin](#) ondersteunen ze de boodschap van het advies en schetsen ze hoe ze hiermee verder hopen te gaan. Op 16 juni verscheen een artikel op [Innovation Origins](#) n.a.v. de oproep van de grote innovatie-ecosystemen (Brainport, Zuid-Holland, Twente en Wageningen) aan het kabinet om meer in hen te investeren. Ook in dat artikel wordt verwezen naar het AWTI-advies. Na een bijeenkomst op de Dutch Design Week verscheen een [interview](#) met Justien Dingelstad en Onno van der Veen van Ideate (social design bureau) bij Health Hub Utrecht. Tot slot verschijnt op 10 december in de EU-special van Binnenlands Bestuur een [interview](#) met Koenraad Debackere over regionale innovatie-ecosystemen en aansluiting van Nederland op Europese programma's en fondsen.

Verder zijn er verschillende Twitter en LinkedIn berichten verschenen waarin verwezen wordt naar het advies.

Na publicatie van het advies heeft de AWTI een 'tour de regio' gehouden. Met de diverse presentaties en discussies bij regionale bijeenkomsten heeft de AWTI aandacht gevraagd voor het advies en in het bijzonder voor de rol die de regionale partijen ook zelf kunnen spelen. De AWTI heeft onder andere gesproken bij [Regionale ontwikkelingsmaatschappij Innovation Quarter](#), [het VSO Jaarcongres](#), [Samenwerkingsverband Noord-Nederland](#), [Economic Board Regio Zwolle](#) en [Regio Zwolle United](#), de Technologicommissie van [VNO-NCW/MKB-NL](#), de bestuurlijk adviescommissie van [het Interprovinciaal Overleg \(IPO\)](#), een bijeenkomst van [Provincie Noord-Brabant en de regionale ontwikkelingsmaatschappij BOM](#) en de triple helix samenwerkingsverbanden van de vier sub-regio's Brainport, Midpoint Brabant, Agrifood Capital, REWIN/West-Brabant en tijdens een event van de [Health Hub Utrecht en de Embassy of Health](#) tijdens de Dutch Design Week.

Aandacht van de Tweede Kamer

De Tweede Kamer is ingegaan op het aanbod een [technische briefing](#) aan de [leden van de vaste Kamercommissie EZK](#). te organiseren. Deze vond op 27 oktober 2021 plaats. Voorafgaand aan deze technische briefing heeft de AWTI een [kort memo](#) gestuurd met daarin een samenvatting van het advies en een paar aandachtspunten voor de Tweede Kamer.⁶

De Kamerleden waren benieuwd hoe overlap tussen regionale ecosystemen tegengegaan kan worden en hoe dan scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Volgens de AWTI is enige overlap niet nadelig en ontstaat overlap

6. <https://debatgemist.tweedekamer.nl/node/26402>; https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A05156; <https://www.awti.nl/documenten/publicaties/2021/10/27/bijdrage-technische-briefing>.

niet door onwil, maar is het vooral een gevolg van gebrek aan kennis over en weer van de initiatieven en elkaars agenda's. Interdepartementale coördinatie kan helpen verbindingen te leggen op inhoud. Het gaat daarbij niet om een directieve aanpak vanuit rijk, maar om evenwicht tussen ruimte en sturing en een katalysator die verbindingen legt tussen regio's en tussen nationale en regionale doelstellingen.

Verder waren Kamerleden benieuwd naar de uitwerking van de investeringslogica ten opzichte van subsidies. De AWTI benadrukt dat het niet alleen om economische return on investment draait, maar ook om maatschappelijke waarde en hefboomeffecten. Door subsidies en investeringen op elkaar aan te laten sluiten kunnen die hefboomeffecten vergroot worden.

De kabinetsreactie die op 18 november 2021 aan de Tweede Kamer is verstuurd staat op [de agenda van het commissiedebat Innovatie](#) met de minister van Economische Zaken en Klimaat op 13 april 2022.⁷

Impact op beleid

Op 28 oktober 2021 heeft de AWTI een toelichting gegeven op het advies aan beleidsambtenaren van OCW, EZK en LNV. Daarbij waren ook beleidsambtenaren betrokken die de kabinetsreactie hebben voorbereid.

Op 18 november 2021 hebben de demissionaire minister Economische Zaken en Klimaat, Stef Blok en de demissionaire minister Ingrid van Engelshoven (OCW) een [kabinetsreactie](#) op het advies verstuurd aan de voorzitter van de Tweede Kamer.⁸

In de kabinetsreactie maken de bewindspersonen duidelijk dat het rijk nu al veel samenwerkt met bedrijven, kennisinstellingen en regio's en dat daarom het advies over de rol van de regio, de rol van het rijk en de onderlinge samenwerking van belang is. De bewindspersonen geven aan dat ze wel zien dat er meer stappen mogelijk zijn, maar dat grote stappen met financiële gevolgen aan een volgend kabinet zijn.

Als reactie op aanbeveling 1 (kom tot een overkoepelend en inspirerend toekomstbeeld) geven de bewindspersonen aan dat in het verlengde van de kabinetsreactie op het AWTI-rapport *Versterk de rol van wetenschap, technologie en innovatie in maatschappelijke transities* het kabinet met de partners beziet waar verdere verbeteringen mogelijk zijn en waar het Missiegedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid (MTIB) verder kan worden verbreed met bijvoorbeeld lokale of regionale initiatieven. In reactie op aanbeveling 2 (zorg voor interdepartementale regie en creëer verbindingen) stellen de bewindspersonen dat interdepartementale coördinatie geborgd is in het MTIB en er overlegvormen zijn tussen rijk en regio. Boven- en interregionale verbindingen worden over gelaten aan de regio en vanuit EZK kan via ROM's daaraan bijgedragen worden. De bewindspersonen onderkennen dat Rijksinzet de mogelijkheden kan vergroten om verschillende projecten aan elkaar te koppelen, maar ook dat is aan een volgend kabinet

In reactie op aanbeveling 3 (kom tot goed doordachte innovatie-ecosysteemagenda's) verwijzen de bewindspersonen naar de *Kabinetsstrategie Versterken van onderzoeks- en innovatie-ecosystemen* die de regio's zou moeten ondersteunen bij het (door)ontwikkelen van hun regionale onderzoeks- en innovatie-ecosystemen. De AWTI heeft in het advies gezegd dat deze strategie een goede eerste stap is, maar vooral een perspectief schetst en nog weinig actie biedt. De focus in die strategie ligt ook meer op thematische en sectorale ecosystemen en veel minder op regionale ecosystemen. Het kabinet benoemt dat het gezamenlijk ontwikkelen van agenda's veel capaciteit en middelen vraagt binnen rijk en regio. Doorontwikkeling en verbreding van werkwijze met deals en gezamenlijke agenda's vraagt daarom wederom besluitvorming van een nieuw kabinet, aldus de brief.

Op aanbeveling 4 (stimuleer vernieuwing in en met de regio) schetsen de bewindspersonen welke fondsen en financieringsmogelijkheden er al zijn voor de regio's en dat de investeringslogica vooral via de ROM's en InvestNL al gehanteerd wordt. Het kabinet gaat niet in de aanbeveling om meer hybride

---

7. https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2021A05763

8. <https://www.awti.nl/documenten/adviezen/2021/05/26/kabinetsreactie-awti-advies-samen-de-lat-hoog-leggen>

financieringsmogelijkheden te organiseren. Ook ziet het kabinet mogelijkheden om de krachten van de gezamenlijke ROM's te bundelen op landelijke thema's en om een groter MKB-potentieel te mobiliseren.

1.3 Kansen pakken met kennis – Hoe onderzoekers en ondernemers elkaar beter vinden

Om de Nederlandse economie gezond te houden en oplossingen te vinden voor maatschappelijke opgaven is het van groot belang dat ondernemers in Nederland gebruik kunnen maken van kennis bij kennisinstellingen. Die kennis is immers van hoog niveau en ondernemers zijn als geen ander in staat om flexibel om te gaan met de veranderlijke economische en maatschappelijke context en daardoor (maatschappelijke) meerwaarde te creëren met die kennis. Met een goede kennisuitwisseling tussen kennisinstellingen en ondernemers kunnen we in Nederland dan ook meer kansen pakken met kennis.

Dit gebeurt nu wel, maar nog niet optimaal. De cultuur van ondernemers en die van onderzoekers is zeer verschillend en mede daardoor vindt men elkaar nog onvoldoende. Ook blijft kennis uit onderzoek nog steeds moeilijk toegankelijk voor ondernemers. Daarom doet de overheid er goed aan om met gerichte maatregelen te zorgen dat onderzoekers en ondernemers elkaar beter weten te vinden. De hoofdboodschap van dit advies is dan ook: zorg dat onderzoekers en ondernemers elkaar vaker vinden en beter samenwerken.

De AWTI doet een drietal hoofdaanbevelingen om dit te bereiken en geeft in het advies daarvan een uitwerking:

- 1 **Zorg dat onderzoekers en ondernemers elkaar vaker en beter vinden.** Doe dat door kennis beter toegankelijk te maken en door de afstand tussen onderzoek en ondernemen te overbruggen. Doe dat bovendien door een betere matching tussen vraag en aanbod van vragen en antwoorden en ontwikkel bijvoorbeeld gezamenlijke agenda's en campusvorming.
- 2 **Bevorder de uitwisseling van kennis via mensen.** Hier zit nog een groot onbenut potentieel. Mensen maken het verschil. Doe dat bijvoorbeeld via betere inzet van dubbelfuncties, stages en afgestudeerden.
- 3 **Stimuleer tot slot valorisatie op maat met professionele ondersteuning.** Bied daarvoor kennisinstellingen de ruimte en mogelijkheden.

Landing

Op dinsdag 26 oktober 2021 is het advies 'Kansen pakken met kennis. Hoe onderzoekers en ondernemers elkaar beter vinden' schriftelijk aangeboden aan de demissionaire minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ingrid van Engelshoven, en de demissionaire minister van Economische Zaken en Klimaat, Stef Blok. Daags erna is het advies aan de Tweede Kamer gestuurd, ter attentie van de vaste Kamercommissies voor OCW en EZK.

In de middag van 26 oktober 2021 organiseerde de AWTI een [webinar](#) over het advies (zie ook paragraaf 2.3). Daarin waren bijdragen vanuit de raad (Jos Benschop), van een ondernemer (Michiel Hulsbergen) en een hoogleraar (Maarten Steinbuch). Vanuit het ministerie reflecteerde de directeur Innovatie en Kennis bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (Michiel Sweers) op het advies. Het webinar werd goed bezocht met 120 unieke bezoekers.

Op de site van Research Professional News verscheen een [artikel](#) over het advies. Andere organisaties die rond het uitkomen over het advies berichtten, waren [Holland Bio](#) en [MKB lounge](#). Ook Techleap heeft verschillende AWTI-rapporten op hun [website](#) geplaatst.

Op 17 november 2021 is het advies door Chris Eveleens gepresenteerd tijdens een seminar 'Wetenschap & Beleid' in het kader van de Global Entrepreneurship Week, georganiseerd door de Dutch Academy of Research in Entrepreneurship (DARE) en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Directie Ondernemerschap. Op 16 december 2021 spraken Hamilcar Knops en Chris Eveleens met TNO, dat bezig is met een nieuwe strategie waarmee €5 miljoen extra wordt geïnvesteerd in de relaties met het MKB. In hun plannen is uitgebreid gebruik gemaakt van de inzichten uit het advies. Ten slotte heeft Chris Eveleens in oktober en november gesprekken gehad met medewerkers van Techleap die zich bezig houden met de thematiek van de twee recente ondernemersadviezen van de AWTI ('Beter van start' en 'Kansen pakken met kennis').

Aandacht van de Tweede Kamer

De vaste Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat van de Tweede Kamer heeft de AWTI uitgenodigd om op 13 januari 2022 een [technische briefing](#) te geven over het advies, waarbij vanuit de raad Sjoukje Heimovaara en Ellen Moors het advies toelichtten, desgevraagd aangevuld door Patrick Essers, Chris Eveleens en Hamilcar Knops vanuit de staf.

Raadsleden Heimovaara en Moors wezen op de aanbevelingen van de AWTI om de bruggen tussen kennisinstellingen en ondernemers te versterken door onder andere kennis beter toegankelijk te maken en door vragen van ondernemers en onderzoekers beter op elkaar af te stemmen. Ook bepleitten zij beter gebruik van de kennisoverdracht via personen zoals studenten of onderzoekers met een dubbelfunctie bij kennisinstelling en bedrijf.

Daarna was er nog voldoende tijd om in te gaan op de verschillende vragen van de aanwezige Kamerleden. Daarbij ontspoon zich een interessante gedachteswisseling over hoe onderzoekers en ondernemers elkaar uiteindelijk beter kunnen gaan vinden.

Impact op beleid

In 2021 is nog geen beleidsreactie vanuit het kabinet op het advies verschenen. Deze wordt in 2022 verwacht.

1.4 Doorwerking eerdere adviezen

Het streven naar impact is een wezenlijk onderdeel van de taak van de AWTI. Impact wil zeggen dat het advies van de AWTI doorwerkt in het beleid, de politiek en de maatschappij. Impact is doorgaans lastig eenduidig vast te stellen. Adviesrapporten zijn immers onderdeel van een complex proces van besluitvorming. Ze verschijnen idealiter op het moment dat er (impliciet of expliciet) behoefte aan is. Vaak verschijnen in een dergelijke periode

tegelijk ook rapporten van andere organisaties en vinden daarover gesprekken plaats met belanghebbende partijen, waardoor impact niet direct rechtstreeks is toe te schrijven aan één organisatie.

Het realiseren van impact kan bovendien jarenlang duren. Strategisch advies kan ondertussen wel van invloed zijn op de manier van denken en de beleidsontwikkeling die uiteindelijk zullen leiden tot veranderingen. Soms zullen dat de veranderingen zijn die de adviesraad voorstelde, soms kiest de politiek voor een andere richting. In beide gevallen is er sprake van impact. Maar ook het feit dat een advies wordt besproken in rapporten van andere organisaties, of in de media, is te zien als een vorm van doorwerking. Voor dit jaarverslag belichten wij diverse adviezen waar dit het geval was.

Briefadvies Nationaal Groeifonds

In maart 2021 heeft het kabinet gereageerd op het briefadvies van december 2020 over het Nationaal Groeifonds. De demissionaire ministers van Financiën, Wopke Hoekstra, en van Economische Zaken en Klimaat, Bas van 't Wout, onderschreven [in de kabinetsreactie](#)⁹ het advies van de AWTI om het ecosystemenperspectief te gebruiken bij ontwikkeling en beoordeling van voorstellen voor het Nationaal groeifonds. In april 2021 pleit de AWTI voor het voortzetten van het Nationale Groeifonds in [zijn brief aan informateur dhr. Tjeenk Willink](#) en adviseert om lef te tonen bij het bepalen in welke projecten te investeren.¹⁰ In december 2021 spraken AWTI-raadslid Ellen Moors en twee stafmedewerkers met de Algemene Rekenkamer over het Nationaal Groeifonds naar aanleiding van het briefadvies.

Beter van start. De sleutel tot doorgroei van kennisintensieve start-ups

Begin januari 2021 werd het advies 'besproken' tijdens het [schriftelijk overleg](#) van de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat over ruimtevaart en innovatie. Daarin hebben verschillende fracties (CDA, D66, GroenLinks) de staatssecretaris aangespoord het AWTI-advies op te volgen, met name rondom het punt van intellectueel eigendom. De staatssecretaris belooft met een beleidsreactie komen op dit advies dat op verzoek van de Tweede Kamer was geschreven door de AWTI.

Voorts werd in februari 2021 een [webinar](#) georganiseerd door de AWTI in het kader van dit advies (zie paragraaf 2.2). Met verschillende sprekers, onder wie mensen van de AWTI, is een programma ontwikkeld waarin wordt bekeken hoe het advies verder te implementeren. Er kwamen zo'n 150 mensen op af die veelal het gehele uur zijn gebleven en volop in discussie raakten via de Q&A.

In maart 2021 werd een podcast opgenomen door het Erasmus Centre for Entrepreneurship (ECE) over kennisintensieve start-ups waarbij de AWTI het advies besprak met de directeur van ECE en de CEO van een kennisintensieve start-up.

Op 9 maart kwam het ministerie van Economische Zaken en Klimaat met een ambtelijke verkenning naar opties voor groei als antwoord op een motie van het Tweede Kamerlid Wiersma. Daarin werden verschillende beleidsopties uitgewerkt, waaronder twee die direct voortkwamen uit het advies Beter van start. Dit was het vergemakkelijken van het belonen van werknemers van start-ups met aandelen en het aantrekkelijker maken van Nederland voor internationaal talent.

Kabinetsreactie

Op 26 mei 2021 verscheen de [kabinetsreactie](#) op het advies 'Beter van start', waarom de Tweede Kamer had verzocht. In de beleidsreactie gaan de bewindspersonen ook in op de verschillende vragen die door de Kamerleden waren gesteld tijdens het Schriftelijk Overleg. Het kabinet omarmt in algemene zin het advies. Van de 6 concrete aanbevelingen worden er verschillende opgevolgd.

---

9. <https://www.awti.nl/documenten/publicaties/2021/03/17/kabinetsreactie-awti-briefadvies-nationaal-groeifonds>

10. <https://www.awti.nl/documenten/publicaties/2021/04/22/brief-voor-de-informateur-prioriteiten-voor-het-wetenschaps--en-innovatiebeleid-van-een-nieuwe-regering>

Drie aanbevelingen zegt het kabinet al volop te doen (kijk voorbij de regio, versterk de mix van vaardigheden, help start-ups de lat hoog leggen). Bij de laatstgenoemde aanbeveling wijst het kabinet op de huidige plannen om (1) loon in aandelen voor start-ups en scale-ups aantrekkelijker te maken, wat in het Belastingplan 2022 meegenomen moet worden, en (2) om het makkelijker te maken voor een start-up om talentvolle medewerkers uit het buitenland te halen – ook hier wordt aan wetgeving gewerkt.

Ook pakt het kabinet de aanbeveling ‘zorg voor afspraken met de kennisinstellingen die perspectief bieden op doorgroei’ op. Het kabinet neemt de zorg van de AWTI serieus dat de afspraken tussen een start-up en de kennisinstelling de doorgroei kunnen belemmeren. Het kabinet kondigt namelijk aan de voorzitters van het landelijk overleg van Knowledge Transfer Offices (KTO’s) te verzoeken in gesprek te gaan met kennisintensieve startups en partijen die de belangen van startups (kunnen) vertegenwoordigen zoals Techleap, incubators en investeerders om te zorgen dat de KTO’s een ‘beter beeld krijgen van de problematiek die in het AWTI-advies naar voren komt’. Het kabinet hoopt dan dat: ‘met alle partijen aan tafel kan worden beoordeeld waar de kansen voor verbetering liggen in relatie tot intellectueel eigendom en aandelenbelang, zodat de afspraken die worden gemaakt de doorgroei van kennisintensieve startups niet belemmeren en juist zo veel mogelijk stimuleren.’

Aan een andere aanbeveling (‘verbeter de financieringsmarkt voor doorgroei van kennisintensieve startups’) wordt een nieuwe impuls gegeven doordat het kabinet onderzoekt hoe een universitair start-up fonds opgezet zou kunnen worden.

Tot slot pakt het kabinet op één aanbeveling minder door dan de AWTI wenst: waar de AWTI adviseert dat regering en parlement zorgen voor meer duidelijkheid over wat ‘we’ van kennisinstellingen verwachten op het gebied van valorisatie en – in het bijzonder voor dit advies – het helpen van start-ups, vindt het kabinet dat het aan de kennisinstellingen zelf is om dit te bepalen.

Nasleep

In juni 2021 werden het advies én de kabinetsreactie besproken tijdens het commissiedebat van de vaste Kamercommissie voor Economische Zaken en Klimaat. Hiervoor heeft de AWTI de Kamerleden een geactualiseerd [position paper](#) gestuurd ter voorbereiding. Verschillende Kamerleden refereerden aan het advies en de staatssecretaris zegde toe actief te gaan bejiveren dat er een afgewogen model komt voor gebruik van intellectueel eigendom door kennisintensieve start-ups. Ook is het AWTI-advies gebruikt als onderbouwing van een nieuwe subsidieregeling voor technostarters.

Op 28 mei 2021 verscheen in het FD een [artikel](#) ‘Universiteiten “wurg” hun eigen start-ups’. De directe aanleiding was de kabinetsreactie op het AWTI-advies waarin werd aangekondigd dat universiteiten in gesprek zullen moeten gaan met (vertegenwoordigers van) start-ups. In het FD-artikel komt AWTI-raadslid Jos Benschop ruim aan het woord. Vervolgens ontstond er in de pers (vooral het [Financieele Dagblad](#) en [BNR Nieuwsradio](#)) en binnen sociale media een uitgebreid debat over de rol van de kennisinstellingen bij kennisintensieve start-ups. AWTI-raadslid Sjoukje Heimovaara werd op 9 augustus uitgebreid geïnterviewd door BNR Nieuwsradio over het advies.

Versterk de rol van wetenschap, technologie en innovatie in maatschappelijke transitie

In het AO Ruimtevaart en innovatie begin januari 2021 verwezen de leden van de PvdA-fractie naar het advies, dat zij met grote belangstelling hadden gelezen. Zij beschouwden dit als een kritisch rapport over het huidige beleid en spraken daarom hun verbazing uit over de kabinetsreactie waarin werd aangegeven dat het kabinet het advies van de AWTI als een ondersteuning van het huidige innovatiebeleid ziet. Deze leden vroegen om deze stelling beter te onderbouwen door uiteen te zetten hoe de drie concrete aanbevelingen uit het rapport worden opgevolgd.¹¹ Het AWTI schreef hierover op LinkedIn en de eigen website.¹²

---

11. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2019Z19135&did=2021D01221>
12. <https://www.awti.nl/actueel/nieuws/2021/01/18/verslag-notaoverleg-kamer-over-innovatie>

Krachtiger kiezen voor sleuteltechnologieën

Naar aanleiding van een motie van Tweede Kamerlid Wiersma werd in een ambtelijke verkenning beleidsopties voor groei (maart 2021) vanuit EZK verwezen naar onder andere het AWTI advies Krachtiger kiezen voor sleuteltechnologieën.¹³ In de notitie wordt langs de zes pijlers van de groeistrategie tientallen opties geschetst die invulling kunnen geven aan de strategie. Het belangrijkste criterium was of ze bijdragen aan structurele economische groei. In de totstandkoming van de notitie en een aantal beleidsopties werden belangrijke inzichten benut van de AWTI-adviezen Beter van start, Het stelsel op scherp gezet en Verspreiding – De onderbelichte kant van innovatie.

In oktober 2021 verwijst demissionair minister van Economisch Zaken en Klimaat, Stef Blok, in brief over het Missiegedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid naar het AWTI-advies. Hij geeft aan dat de gehonoreerde voorstellen uit de eerste en tweede ronde van het Nationaal Groeifonds een krachtige impuls aan de ontwikkeling van sleuteltechnologieën geven. “Hoewel deze middelen niet specifiek geoormd zijn voor sleuteltechnologieën, past de inzet wel geheel binnen het advies van AWTI om toe te werken naar nationale programma’s voor sleuteltechnologieën waar €0,5 tot 1 miljard per jaar ingezet moet worden om de ontwikkeling van de sleuteltechnologieën te versnellen.”¹⁴

---

13. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/03/19/ambtelijke-verkenning-met-beleidsopties-voor-groei>

14. https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z18103&did=2021D38887

Overige activiteiten en externe contacten

2.1 AWTI-Symposium Rijk aan kennis

De AWTI organiseerde op 17 juni 2021 een drukbezocht symposium rond het advies Rijk aan kennis. Naar een herwaardering van kennis en expertise in beleid en politiek.

Een greep uit de interessante onderwerpen die langskwamen: de overheid en het parlement hebben geen gebrek aan kennis – kennis is er genoeg! Maar nog ministeries of uitvoeringsorganisaties, noch het parlement is in staat de overdaad aan kennis echt goed te benutten. Dit heeft allerlei oorzaken. Zo rouleren mensen bij de overheid veel te snel van functie naar functie en bouwen onvoldoende kennis op over de terreinen waar ze beleid op moeten ontwikkelen. Ministeries ‘kopen’ kennis tegenwoordig erg vaak extern in, maar die kennis verdwijnt weer net zo snel nadat de opdracht is voltooid. Parlementariërs worden bedolven onder nota’s vol tekst, hebben geen tijd om te lezen, weinig tijd voor reflectie en kunnen wat ze lezen ook lang niet altijd goed plaatsen. Tot slot: er is gebrek aan ontwerpkracht binnen de overheid.

Welke stappen kunnen de regering en het parlement zetten op weg naar een betere inbedding van kennisbenutting in beleidsprocessen? Deze vraag stond centraal op het symposium onder leiding van Marijke Roskam dat hybride plaatsvond in het Muntgebouw in Utrecht. Vanuit dit gebouw werd de livestream uitgezonden naar ruim 160 deelnemers.

Sjoukje Heimovaara, vicevoorzitter van de AWTI, introduceerde het thema en benadrukte het belang van goede kennisbenutting in beleid. Daarna vatte AWTI-raadslid Roshan Cools de belangrijkste aanbevelingen samen. In vier rondetafelgesprekken werd het thema verder uitgediept. Franka van Alphen van Rijkswaterstaat, Cor-Jan Jager van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Thomas Dirkmaat van Behavioural Insights Network Nederland (BIN NL) (en werkzaam bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat) gingen in het eerste gesprek op zoek naar knelpunten en oorzaken van kennisonderbenutting in beleid.

Vervolgens werd in het tweede rondetafelgesprek door Eppo Bruins (voormalig lid van de Tweede Kamer), Corien Prins van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) en Hugo van Bergen (coördinator parlement en wetenschap van TNO, NWO, VSNU, NFU, Jonge Akademia en KNAW) ingegaan op kennisbenutting in het parlement en hoe dit verbeterd kan worden.

In het derde rondetafelgesprek keken Jeroen Kerseboom van de Dienst Analyse en Onderzoek (DAO) van de Tweede Kamer, Franka van Alphen, Cor-Jan Jager en Thomas Dirkmaat naar welke verbeteringen al hebben plaatsgevonden. Als laatste werd door Christiaan van den Berg van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), Marleen Stikker van de Waag, Jasper van Kuijk van TU Delft en columnist voor de Volkskrant de rol van ontwerp besproken in relatie tot de structurele inbedding van kennis.

Deze informatieve discussies werden afgewisseld met creatieve beeldverslagen van Jochem Galama. Hij wist de discussie om te zetten in pakkende visualisaties.

Voor het symposium is een korte animatiefilm gemaakt door Public-Cinema. De animatie geeft de hoofdlijnen aan van het advies Rijk aan kennis.

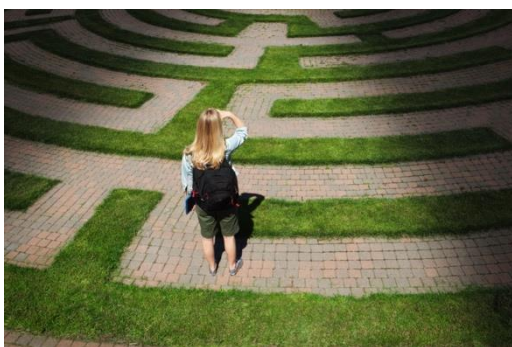
2.2 AWTI-Webinar: Nederland een top-scale-up-land voor kennisintensieve bedrijven?

Op 16 februari organiseerde de AWTI zijn [eerste webinar](#) in het kader van het advies Beter van start. Onder leiding van secretaris-directeur Patrick Essers stond tijdens het webinar de vraag centraal: Hoe wordt Nederland een top-scale-up-land voor kennisintensieve bedrijven?

Dat dit onderwerp leeft, bleek uit de ruim 140 deelnemers en de inspirerende praktijkverhalen van de sprekers. Leonardo Fuligni van Erasmus Centre of Entrepreneurship presenteerde de resultaten van het onderzoek dat zij in opdracht van de AWTI hadden uitgevoerd. Vervolgens zette AWTI-raadslid Jos Benschop het advies Beter van start uiteen. Daaropvolgend werd een voorbeeld vanuit de praktijk gedeeld door Vincent van den Brekel van Stokhos, een kennisintensief bedrijf dat de inzet van ambulances optimaliseert met inzet van AI. Erik Boer van de Vrije Universiteit Amsterdam gaf daarna een presentatie die reflecteerde op het advies en keek vooruit. Tot slot gaf Alain le Loux van Cottonwood Technologie Fund zijn visie op het onderwerp als investeerder.

2.3 AWTI-Webinar: Ondernemen met kennis

Zijn [tweede webinar](#) organiseerde de AWTI op 26 oktober vanwege de publicatie van het advies 'Kansen pakken met kennis'. Hoe zorgen we dat ondernemers beter gebruik maken van de kennis die onderzoekers ontwikkelen? Deze vraag stond centraal tijdens het webinar onder leiding van Hamilcar Knops, senior raadsmedewerker AWTI. Het webinar werd goed bezocht met 120 unieke bezoekers (die zo'n 40 vragen stelden via de Q&A).

Het webinar begon met een korte toelichting op het advies door AWTI-raadslid Jos Benschop. Na deze toelichting deelden Michiel Hulsbergen van Dialogue Trainer en Maarten Steinbuch van Eindhoven Engine vanuit hun praktijkervaring hun visie op de problemen en oplossingen die in het advies aan de orde komen. Vervolgens kwam Paul Tuinenburg van Impacter in een filmpje aan het woord, een ondernemer die onderzoekers helpt met zijn product. Zijn bedrijf maakt gebruik van dubbelfuncties: medewerkers die deels bij het bedrijf en deels bij een

kennisinstelling werken. In het laatste blok ging Jos Benschop in gesprek met Michiel Sweers, directeur Innovatie en Kennis bij het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Ter afsluiting gaven de deelnemers aan het webinar aan dat volgens hen nu als eerste opgepakt moet worden: het verbeteren van de matching tussen vraag van ondernemers en onderzoekers. Daarna volgde het bevorderen van colocatie en co-creatie.

2.4 Samenwerking andere adviesraden

De voorzitters van de strategische adviesraden komen een aantal malen per jaar bijeen. De secretarissen overleggen circa vijf keer per jaar. De AWTI heeft actief aan de virtuele bijeenkomsten deelgenomen. Daarnaast draagt de AWTI ook bij aan de gezamenlijke nieuwsbrief die de adviesraden een aantal keer per jaar uitbrengen.

2.5 Internationale samenwerking

In internationaal verband neemt de AWTI deel aan de overleggen van de Europese zusterorganisaties. Op 20 mei organiseerde de AWTI de [jaarlijkse bijeenkomst](#) voor alle Europese adviesraden voor wetenschap, technologie en innovatie (European STI Policy Councils).

Helaas was een fysieke bijeenkomst niet mogelijk en woonden alle deelnemers virtueel de bijeenkomst bij. Naast een update van de activiteiten van de aangesloten adviesraden is er gesproken over onderwerp *Knowledge Security in higher education, research and innovation* gesproken. Dit onderwerp werd ingeleid door een tweetal *impulse statements* van Oscar Delnooz van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Michiel Sweers van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Vervolgens werd op 26 november door de Austrian Council for Research and Technology Development het voorzittersoverleg van de Europese adviesraden gehost. Het thema van deze virtuele bijeenkomst was wederom kennisveiligheid: Internationale onderzoekssamenwerking is onmisbaar voor een goed werkende kenniseconomie, maar grootschalig kennisdeling vraagt ook om meer aandacht voor kennisveiligheid.

2.6 Relatie met parlement en regering

De AWTI onderhoudt goed contact met de Tweede Kamer, voornamelijk via de griffie van de vaste Kamercommissies voor OCW en EZK. Op 9 september hadden secretaris-directeur Essers en raadsmedewerker Knops een kennismakingsgesprek met de vaste Kamercommissie voor OCW, die na de verkiezingen van 2021 een nieuwe samenstelling had gekregen.

In 2021 is één advies ('Rijk aan kennis', zie paragraaf 1.1) mede aan de Tweede Kamer aangeboden. De andere adviezen, die geschreven waren ten behoeve van de regering, zijn – standaard – ook aan de Tweede Kamer gestuurd. Over de adviezen 'Samen de lat hoog leggen' en 'Kansen pakken met kennis' heeft de AWTI een technische briefing gegeven ten behoeve van de vaste Kamercommissie voor EZK. Op 27 oktober gaven secretaris-directeur Essers en raadsleden Meijer en Debackere een technische briefing over het advies 'Samen de lat hoog leggen – Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie'. De technische briefing over 'Kansen pakken met kennis' stond op 13 januari 2022 op de agenda en werd verzorgd door raadsleden Heimovaara en Moors en stafleden Essers, Eveleens en Knops.

In het algemeen worden de adviezen van de AWTI regelmatig betrokken bij debatten in de Tweede Kamer. Wanneer op de agenda onderwerpen staan waar adviesrapporten over zijn gepubliceerd, stuurt de AWTI een factsheet aan de Kamer met daarin de belangrijkste bevindingen en adviezen.

Een afvaardiging van de raad en de secretaris hebben op structurele basis enkele malen per jaar een overleg met de directeuren-generaal (DG's) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Hoger onderwijs, Beroepsonderwijs, Wetenschap en Emancipatie (HBWE)) en van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (Bedrijfsleven en Innovatie (B&I)). Door het jaar heen wordt regelmatig met de ministeries van EZK en OCW gesproken over de programmering van de raad. Ook is er overleg met ambtenaren van de relevante ministeries aan het begin en aan het eind van een adviestraject. Zo gaven op 28 oktober raadsleden Meijer en Debackere en raadsmedewerkers Van der Giessen en Dingelstad aan de beleidsmakers van EZK een toelichting op het advies 'Samen de lat hoog leggen'.

Communicatie

3.1 Communicatiestrategie

In 2021 heeft de AWTI verder gewerkt aan het herijken van de communicatiestrategie. Voor het zo goed mogelijk laten landen van de adviezen is het immers van groot belang dat de adviezen en standpunten bij de doelgroepen bekend zijn en worden gezien als impactvol. Impactvol betekent dat er kennis van wordt genomen en dat de adviezen van invloed zijn op het beleid van het kabinet. De AWTI heeft het gebruik van social media geïntensiveerd (website, LinkedIn en Twitter). Dit jaar is een strategische communicatieadviseur aangetrokken om de publicatie van de adviezen te begeleiden. Vanwege de coronacrisis was het fysiek niet mogelijk om bijeenkomsten te organiseren. Om toch contact te houden met de mensen 'in het veld' heeft de AWTI gebruik gemaakt van livestream en video-opnames. Deze opnames zijn geplaatst op de website van de AWTI. Ook is de link hiervan gedeeld op de sociale mediakanalen van de AWTI.

3.2 AWTI e-mail alert

De AWTI attendeert geïnteresseerden wekelijks per e-mail op actuele nationale en internationale artikelen en documenten die relevant zijn voor het wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid. Deze e-mail alert heeft een groeiend aantal abonnees, inmiddels ruim 3700, en wordt goed gewaardeerd. De e-mail alert is ook te lezen via de website van de AWTI.

3.3 Gezamenlijke Nieuwsbrief Adviesraden

De Gezamenlijke Nieuwsbrief Adviesraden is een digitale coproductie van aantal adviesorganen, waaronder de RSJ, NLsportraad, Ceg, RVS, Raad voor Cultuur, AIV, Rli, ROB, Onderwijsraad, WRR, ACVZ, SER, KNAW en de AWTI. Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie over komende en recent verschenen adviezen, kabinetsreacties, publicaties en activiteiten. De digitale nieuwsbrief verschijnt regelmatig via een e-mail. Momenteel zijn er circa 2000 abonnees. De nieuwsbrief is in 2021 vijfmaal uitgekomen.

Organisatie en personeel

4.1 De raad

De AWTI bestond in 2021 uit negen leden, vanwege het vertrek van zijn voorzitter. De raad heeft tien keer plenair vergaderd. Naast de plenaire bijeenkomsten komen raadsleden en raadsmedewerkers in kleinere samenstellingen bijeen, in projectgroepen die de adviezen van de raad voorbereiden. Deze projectgroepvergaderingen hebben zo'n 15 keer plaatsgevonden.

De samenstelling van de raad was in 2021 als volgt:

- ▶ Voorzitter (vacature)
- ▶ Dr. ir. J.P.H. (Jos) Benschop
- ▶ Prof. dr. R. (Roshan) Cools
- ▶ Prof. dr. ir. K. (Koen) Debackere
- ▶ Prof. dr. ir. T.H.J.J. (Tim) van der Hagen
- ▶ Dr. ir. S. (Sjoukje) Heimovaara
- ▶ Drs. N. (Nienke) Meijer
- ▶ Prof. dr. E. (Ellen) Moors
- ▶ C. (Chokri) Mousaoui
- ▶ Dr. h.c. M. (Marleen) Stikker

4.2 Secretariaat

Het secretariaat ondersteunt de raad inhoudelijk en facilitair bij zijn werkzaamheden. De samenstelling van het secretariaat was in 2021 als volgt:

- ▶ P.W.J. (Patrick) Essers (secretaris-directeur)

Wetenschappelijke staf

- ▶ J.M.V. (Justien) Dingelstad MSc (junior raadsmedewerker)
- ▶ Dr. C.P. (Chris) Eveleens (senior raadsmedewerker)
- ▶ Drs. A.M. (Annelieke) van der Giessen (senior raadsmedewerker, tevens plv. secretaris-directeur vanaf 1 oktober 2021)
- ▶ J.D. de Hoogen MSc BA (junior raadsmedewerker) (per 1 juni 2021)
- ▶ Dr. mr. H.P.A. (Hamilcar) Knops (senior raadsmedewerker)
- ▶ O.A. (Ottilie) Nieuwenhuis MSc (raadsmedewerker)
- ▶ Drs. E.C.A. Stoeten (communicatieadviseur) (gedetacheerd vanaf 1 september 2021)
- ▶ Dr. K.A. (Kathleen) Torrance (senior raadsmedewerker) (plv. secretaris-directeur tot 1 oktober 2021, vanaf 1 oktober 2021 gedetacheerd bij BZK/UBR)

Ondersteuning

- ▶ R. (Rita) Isrie (tot 1 oktober 2021)
- ▶ W.W. (Warsha) Jagesar (12 april – 6 september 2021)
- ▶ S. (Sharita) Koesal
- ▶ E. (Esther) de Swart
- ▶ G. (Trudi) van der Wiel (gedetacheerd bij OCW) (tot en met 31 december 2021)

Rijkstraine

- ▶ Paul van der Sande (per 1 september 2021)

Stagiaire

- ▶ Anne Nelissen (15 februari – 15 juli 2021)
- ▶ Thijs Latten (1 september – 10 november 2021)

4.3 Financiën

De AWTI heeft een jaarbudget van ca. 1,3 miljoen euro. Het merendeel van dit budget (ca. 1 miljoen euro) gaat naar personele kosten: vergoedingen van raadsleden en voorzitter en salariskosten van het secretariaat. Verder heeft de AWTI ca. 110.000 euro besteed aan inhuur van externe deskundigen voor het uitvoeren van beleidsstudies, communicatiestrategie, infographics, fotografie etc. Operationele kosten (drukwerk, ICT, symposium) vormen de resterende kostenposten. Over de besteding van middelen die de AWTI van OCW en EZK ontvangt, legt de organisatie op reguliere wijze verantwoording af aan deze departementen.

AWTI-publicaties in 2021

Adviezen

- ▶ Januari – Rijk aan kennis. Naar een herwaardering van kennis en expertise in beleid en politiek
- ▶ Mei – Samen de lat hoog leggen. Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie
- ▶ Oktober – Kansen pakken met kennis. Hoe onderzoekers en ondernemers elkaar beter vinden

Jaarverslag 2020

- ▶ April – Jaarverslag 2020

Overige

- ▶ Januari – AWTI: Position paper aan Kamerleden ten behoeve van het notaoverleg over ruimtevaart en innovatie.
- ▶ April – Interview raadslid Sjoukje Heimovaara door het Rathenau Instituut over de Balans van de wetenschap
- ▶ April – AWTI: Brief aan de informateur: Prioriteiten voor het wetenschaps- en innovatiebeleid van een nieuwe regering
- ▶ April – Publicatie opiniestuk in ESB: Complexe publiek-private risicokapitaalmarkt vraagt om bezinning; auteurs raadsmedewerker Chris Eveleens (AWTI) en Jan Jacob Vogelaar (UU)
- ▶ Juni – AWTI: Technische briefing aan de vaste Kamercommissie EZK van het advies 'Beter van start'. De sleutel tot doorgroei van kennisintensieve start-ups
- ▶ Augustus – Interview Sjoukje Heimovaara door BNR over het advies Beter van start'. De sleutel tot doorgroei van kennisintensieve start-ups
- ▶ September – Chris Eveleens medewerking aan de podcast Innovation Ecosystems unpacked van het Erasmus Center for Entrepreneurship
- ▶ September – Interview Patrick Essers: Terug- en vooruitblikken met Patrick Essers
- ▶ Oktober – AWTI: Technische briefing aan de vaste Kamercommissie EZK van het advies 'Samen de lat hoog leggen'. Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie
- ▶ December – Interview raadslid Koenraad Debackere door Binnenlands Bestuur over het advies Samen de lat hoog leggen'. Regio en rijk bundelen krachten voor innovatie en het 'EU-advies-in-woording'

Werkwijze

Jaarlijks stelt de raad een werkprogramma op met daarin de voorgenomen adviesonderwerpen. Dit programma wordt na vaststelling door de minister van OCW toegestuurd aan de Tweede Kamer. Het werkprogramma vormt de basis voor de adviezen. Aan het werkprogramma gaat een raadpleging van diverse partijen vooraf, zoals Kamerleden, ministeries, belangenorganisaties, andere adviesorganen en kennisinstellingen.

De AWTI adviseert veelal over het kennis- en innovatiebeleid op verzoek van de ministers van OCW en EZK. Soms vragen andere departementen de AWTI om advies. Het komt ook voor dat de raad op verzoek van de Tweede Kamer of uit eigen beweging adviseert.

Adviesaanvraag

Vaak betreft het een verzoek om een uitspraak over, of onderbouwing van, beleid. Bijvoorbeeld over de rol en positie van het publiek toegepast onderzoek in Nederland, of over de wisselwerking tussen de diplomatie en het terrein van de wetenschap, technologie en innovatie. De adviesvraag krijgt aan de start van het adviestraject nadere focus in overleg tussen AWTI en de aanvragers.

Ongevraagde adviezen

Soms werpt de AWTI zelf een adviesonderwerp op, bijvoorbeeld omdat hij een zorgwekkende ontwikkeling signaleert. Dat zijn de ongevraagde adviezen. In 2020 heeft de AWTI geen ongevraagd advies uitgebracht. Eigen onderwerpen en adviesaanvragen vormen samen het Werkprogramma van de AWTI.

Het adviestraject

De raad stelt vervolgens een aanpak voor het adviestraject vast. Daarin komt de afbakening van het advies aan de orde, maar ook de opzet: het al of niet laten uitvoeren van een achtergrondstudie, te houden interviews, te organiseren werkconferenties, in te brengen internationaal vergelijkende dimensie, te bestuderen literatuur of af te leggen bezoeken. De AWTI hecht daarbij zeer aan input van, en interactie met, de partijen uit 'het veld' waarover het advies gaat. Tijdens het adviestraject bespreekt de plenaire raad verschillende malen over inhoud en voortgang van het advies.

Projectgroep

In de meeste gevallen wordt een projectgroep gevormd, die een bijzondere betrokkenheid heeft bij de totstandkoming van het advies. De projectgroep bestaat uit twee tot vier raadsleden en twee stafleden, en wordt voorgezeten door één van de raadsleden. Zij leveren ook extra inspanningen bij het uitdragen van het advies, zoals het voorzitten van een werkconferentie of het te woord staan van de pers.

Adviestekst

Aan het einde van het traject wordt de adviestekst, meestal in meerdere ronden, plenair besproken in de raad. De raad moet akkoord zijn met de integrale tekst, voordat het advies wordt uitgebracht. Mocht een lid ter vergadering een afwijkend standpunt inbrengen, dan kan hij over dat standpunt een afzonderlijke nota bij het advies voegen.

Over de lijn van het advies wordt in de fase voorafgaand aan vaststelling vaak ook met relevante belanghebbenden en sleutelfiguren gesproken. Ook worden coreferenten ingezet die een conceptadvies kritisch becommentariëren, bijvoorbeeld om draagvlak te creëren maar ook om feiten te checken.

Uitbrengen van het advies

Op het moment dat de voorzitter het advies aan de minister(s) aanbiedt, wordt het openbaar. Het uitbrengen gaat altijd vergezeld van een persbericht en soms met een persconferentie of congres. Het kabinet is vervolgens bij wet verplicht binnen drie maanden te reageren op een gevraagd advies van de AWTI. De AWTI stuurt het advies ook toe aan de betrokken vaste Kamercommissie.

Betrokkenheid

Raadsleden zijn op persoonlijke titel lid van de AWTI. Zij zijn benoemd vanwege hun specifieke deskundigheid en ervaring. Op de website van de AWTI zijn de relevante hoofd- en nevenfuncties van de raadsleden opgenomen. Indien een raadslid vanuit een hoofd- of nevenfunctie betrokkenheid heeft bij een adviesonderwerp, dan wordt dit bij de samenstelling van de projectgroep meegewogen. Op de website wordt gepubliceerd aan welke projectgroepen een raadslid deelneemt.